Turinys

Snaigė, kuri nesutirpo 7
Bebaimis sliekas 18
Pralaimėta pergalė 29
Žiogas stiklinėje 37
Kaktuso paslaptis 44
Pušaitės klajonės 51
Murzės naktis 57
Kumeliuko kerštas 64
Robotas ir peteliškė 75
Medinė antis 87
Kęstutis Urba
„Perskaičius – pagalvoti“ 94

– Nieko nesuprantu, – gūžtelėjo pečiais meškeriotojas. – Gal šitas sliekas nenormalus? Nė velnias jo negriebia!..

Apmaudžiai nukabinęs nuo kabliuko gelžgalį ir slieką, tėškė juos šalin ir užmovė kitą, dejuojantį ir raudantį slieką.

Jaunasis narsuolis pataikė nukristi ant minkštai suraustos velėnos, netoli gimtųjų namų. Šalia plumptelėjo ir dovanotasis medalis. Sliekas užuodė savo urvelio kvapą ir, lyg sūnus paklydėlis, palaimingai išsitiesė ant žemės, prašydamas saulę išdžiovinti jo permirkusį kūnelį ir užgydyti sunkias žaizdas…

Gulėdamas jis girdėjo, kaip verkia jo broliai stiklainyje, kaip jie beviltiškai šaukia:

– O, koks baisus ir piktas, koks neteisingas ir negailestingas šis pasaulis!.. O, kokia nelemta mūsų dalia!.. O, žuvę mes, žuvę!..

„Ne, – papurtė galvelę jaunasis sliekas, – sakykit, ką norit, o pasaulis puikus ir nuostabus!“

Pralaimėta pergalė

Juoduoja marguoja daubelės šlaitai nuo susirinkusių vabzdžių ir vabzdelių galybės, o vyriausiasis varžybų teisėjas vabalas ūsuotis skelbia:

– Dabar šoks į aukštį spragšis raudonkojis!

Suūžia sugaudžia daubelė – ne šiaip daubelė, o vabzdžių stadionas, kuriame dabar vyksta šuolių į aukštį varžybos. Pačiame stadiono viduryje – dvi laibos tiesios smilgos, tarp kurių nutiestas voro siūlas, per kurį ir šokinėja į aukštį vabzdžiai šuolininkai. Iš pradžių jų buvo per šimtą, bet pralaimėjusieji vienas po kito pasitraukė, ir dabar teliko šokliausieji iš šokliausiųjų: spragšis, šoklys, cikadėlė, blusa ir žaliasis žiogas.

– Šoka spragšis! – kartoja teisėjas. – Virvutės aukštis – du šimtai šimtakojo žingsnių.

Spragšis prieina prie pat aukštai pakeltos virvelės ir – ką jūs pasakysite! – aukštielninkas atsigula ant žemės. Guli nekrutėdamas, užvertęs į viršų visas šešias raudonas kojeles.

– Spragt spragt spragt, – spragsi stadione visi spragšiai sirgaliai, drąsindami savo šuolininką ir trokšdami, kad jis taptų čempionu.

O spragšis tebeguli aukštielninkas, tik staiga, lyg nematomos rankos išmestas į viršų, kyla aukštyn – taip pat aukštielninkas. Šitaip pašokti iš visų vabalų temoka vieni spragšiai. Taigi jis pakyla, ore apsiverčia, bet versdamasis užkabina koja virvutę, ir ši nutrūksta, o pralaimėjęs spragšis nukrinta ant supurento smėliuko.

Iš apmaudo jis kandžioja ir daužo savo nelaimingą koją, kuri nutraukė virvelę, ir rėkia:

– Tai ji kalta!.. Tai per ją nutrūko!.. Aš jai nedovanosiu!..

Visas stadionas juokiasi iš savo koją lupančio spragšio, o tuo tarpu atskubėję vorai jau verpia naują virvelę, skruzdėlės pririša ją tarp smilgų, šimtakojis smulkiais žingsneliais išmatuoja jos aukštį, vabalas duobkasys vėl minkštai išpurena smėliuką – kad krisdami šuolininkai nesusitrenktų, o teisėjas ūsuotis skelbia:

– Spragšis pralaimėjo. Pasiruošia šokti šoklys!

Ilgakojis didžiaakis šoklys, iki tol trynęs blauzdas vieną į kitą, kad būtų miklesnės ir šoklesnės, atsistoja netoli virvutės ir pačiupinėja kybantį ant pilvelio amuletą, kuris turi atnešti laimę. Amuletas – kolibrio nagelis, kurį atlakino gandras iš šiltųjų kraštų.

– Pirmyn į čempionus! – klykia iš visų pusių šokliai sirgaliai.

Šoklys dar sykį pačiupinėja savo amuletą, sumurma burtažodį, kuris taip pat turi atnešti jam sėkmę ir kuris skamba giur giur,

liur liur. Tada pasispjaudo letenėles, įsibėgėja, jau šoks į viršų, bet… Bet staiga sustoja priešais pat virvutę. Matyt, negerai įsibėgėjo. Sugrįžta atgal, vėl čiupinėja amuletą, vėl murma užkeikimą: liur liur, giur giur, vėl įsibėgėja, jau kels koją šokti, bet… bet ir vėl sustoja. Iš susijaudinimo ir baimės jo didelės akys dar labiau išsiplečia, žalias pilvelis dreba, o priešakinės letenėlės tik ir čiupinėja amuletą, žadantį jam sėkmę… Vėl įsibėgėja, vėl sustoja ir vėl neiššoka!

– Kas gi čia dabar? – nustemba net visko matęs teisėjas ūsuotis.

– Šoklys – bailys! – šaukia žiūrovai.

– Šok pagaliau, nedaryk mums gėdos! – ragina šokliai sirgaliai.

– Dabar jau tikrai šoksiu! – pažada šoklys, vėl pačiupinėja amuletą, suburba burtažodį, įsibėgėja… o kad tave! Vėl pabūgęs sustoja priešais virvelę, ir nė iš vietos!

O kai jis įsibėgėja penkiasdešimtą kartą ir penkiasdešimtą kartą sustoja ir neiššoka, teisėjas ūsuotis netenka kantrybės ir trepteli koja:

– Užteks! Lauk iš šuolių aikštelės!.. Įskaitau pralaimėjimą!

Kvatojantis visam stadionui, pajuodęs iš gėdos šoklys bailys nudūlina šalin, o paskui nusitraukia nuo savęs amuletą ir piktai sviedžia į žemę. Ir tada – tik pažiūrėkit! – vienu galingu šuoliu peršoka per visą stadioną ir pasislepia pievoje.

– O kad jį skradžiai! – suūžia iš apmaudo visi šokliai. – Kai nereikia, tai šokinėja iki pat dangaus!

O teisėjas jau skelbia:

– Šoks cikadėlė.

Ir cikadėlė jau šoka. Jau palei virvutę, bet, deja, užkliudo, ir virvutė, žinoma, nutrūksta. Cikadėlė šlepteli ant smėlio ir iš sielvarto, kad netapo čempione, gailiai pravirksta:

– Bėėė… ėėė… bė…

Jau vorai suverpė ir davė skruzdėms pririšti virvelę, jau šimtakojis išmatavo aukštį, jau duobkasiai papureno smėlį, o cikada guli kaip gulėjusi ir tebebliauna:

– Bėė… ė… bėėė…

– Prašom netrukdyti kitiems šuolininkams! – griežtai įsako jai teisėjas ūsuotis.

– Ėė… ėėė… bė! – teberauda gulėdama cikada.

– Ei, tu skystablauzde, liaukis! – sugėdina ją seserų pulkas ant stadiono šlaito.

– Bėėėė… – varo savo cikadėlė.